

MAO TRẠCH-ĐÔNG

TUYỂN TẬP

TẬP

IV

XUẤT BẢN LẦN THỨ HAI

NHÀ XUẤT BẢN SỰ THẬT
HA-NỘI

BÀN VỀ CHUYÊN CHÍNH DÂN CHỦ NHÂN DÂN

KỶ NIỆM LẦN THỨ 28 NGÀY THÀNH LẬP
ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG-QUỐC

(Ngày 30 tháng Sáu 1949)

Ngày mồng 1 tháng Bảy 1949, ngày đó đánh dấu Đảng Cộng sản Trung-quốc đã trải qua 28 năm. Cũng như một người, có thời thơ ấu, thời thanh niên, thời trung niên, thời già nua tuổi tác của họ, Đảng Cộng sản Trung-quốc không còn là một chú bé con nũa, cũng không phải là một chàng thanh niên mười mấy tuổi nũa, mà đã là một người lớn. Người ta đến già thì chết, Đảng cũng vậy. Khi giai cấp đã bị xóa bỏ thì mọi cái được coi là công cụ của đấu tranh giai cấp, như chính đảng và cơ quan Nhà nước, sẽ hết tác dụng, do đó mà không cần có nữa, dần dần mất đi, kết thúc sứ mệnh lịch sử của nó, và xã hội loài người sẽ tiến lên bậc cao hơn. Đảng của chúng ta khác hẳn với chính đảng của giai cấp tư sản. Họ sợ nói đến sự tiêu diệt của giai cấp, của quyền lực Nhà nước, của Đảng. Còn chúng ta thì lại công khai tuyên bố : tạo điều kiện, nỗ lực phấn đấu chính là để đưa các thứ đó đến chỗ tiêu diệt. Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản và quyền lực Nhà nước chuyên chính nhân dân chính là những điều kiện đó. Không thừa nhận chân lý ấy thì không phải là người cộng sản. Các đồng chí thanh niên mới vào Đảng chưa học chủ nghĩa Mác — Lê-nin có lẽ chưa hiểu rõ chân lý đó. Các đồng chí đó cần hiểu chân lý ấy thì mới có được vũ trụ quan đúng đắn. Họ cần hiểu rằng toàn thể loài người đều phải đi theo con đường tiêu diệt giai cấp, tiêu diệt quyền

lực Nhà nước, tiêu diệt Đảng, vấn đề chỉ là thời gian và điều kiện. Những người cộng sản toàn thế giới sáng suốt hơn giai cấp tư sản, họ hiểu được quy luật sinh tồn và phát triển của sự vật, họ hiểu được phép biện chứng, họ nhìn xa thấy rộng hơn. Giai cấp tư sản không hoan nghênh chân lý ấy, vì họ không muốn bị đánh đổ. Bị đánh đổ, như bọn phản động Quốc dân đảng hiện nay bị chúng ta đánh đổ, như chủ nghĩa đế quốc Nhật trước đây bị chúng ta và nhân dân các nước đánh đổ, đó là chuyện đau xót không thể nào tưởng tượng được đối với kẻ bị đánh đổ. Đối với giai cấp công nhân, nhân dân lao động và Đảng Cộng sản, thì lại không phải là vấn đề bị đánh đổ gì cả, mà là vấn đề ra sức công tác, tạo điều kiện làm cho giai cấp, quyền lực Nhà nước và chính đảng đi đến chỗ tiêu diệt một cách rất tự nhiên, làm cho loài người đi đến chỗ đại đồng. Đề nói rõ những vấn đề sẽ nói dưới đây, nhân tiện xin nói qua một chút vấn đề viễn cảnh tiến bộ đó của loài người.

Đảng ta đã trải qua 28 năm. Mọi người đều biết, không phải chúng ta trải qua một cách hòa bình mà là trải qua trong hoàn cảnh khó khăn ; chúng ta phải đánh nhau với kẻ địch trong nước và ngoài nước, trong Đảng và ngoài Đảng. Cảm ơn Mác, Ăng-ghen, Lê-nin và Sta-lin đã cho chúng ta vũ khí. Vũ khí ấy không phải là súng máy mà là chủ nghĩa Mác — Lê-nin.

Năm 1920, trong quyển *Bệnh ấu trĩ « tả » khuynh trong phong trào cộng sản*. Lê-nin đã tả lại quá trình người Nga đi tìm lý luận cách mạng¹. Người Nga phải trải qua mấy mươi năm gian khổ mới tìm được chủ nghĩa Mác. Trung-quốc có nhiều điều giống hay gần giống nước Nga trước Cách mạng tháng Mười. Bị phong kiến áp bức, điều đó là giống nhau. Kinh tế và văn hóa lạc hậu, điều đó là gần giống nhau. Cả hai nước đều lạc hậu, nhưng Trung-quốc lạc hậu hơn. Đề làm

cho nước mình hưng thịnh, những người tiên tiến không sợ phấn đấu gian khổ, đi tìm chân lý cách mạng, điều đó là giống nhau.

Từ năm 1840, sau khi cuộc Chiến tranh thuốc phiện thất bại, những người Trung-quốc tiên tiến đã trải qua trăm đắng nghìn cay đi tìm chân lý ở các nước phương Tây. Trước ngày Đảng Cộng sản Trung-quốc ra đời, Hồng Tú-toàn, Khang Hữu-vi², Nghiêm Phục³ và Tôn Trung-sơn là đại biểu cho nhóm người đó. Lúc đó, những người Trung-quốc muốn tiến bộ, hẳn thấy đạo lý mới của phương Tây thì sách nào họ cũng đọc. Lưu học sinh được đưa đi Nhật, Anh, Mỹ, Pháp, Đức nhiều đến nỗi phát khiếp lên được. Ở trong nước thì bỏ khoa cử, mở trường học⁴ nhiều như măng mọc sau trận mưa rào, ra sức học tập phương Tây. Bản thân tôi lúc còn thanh niên cũng học những thứ đó. Đó là văn hóa dân chủ tư sản phương Tây, tức cái gọi là tân học. Nó gồm có học thuyết xã hội và khoa học tự nhiên trong thời kỳ đó. Nó đối lập với văn hóa phong kiến của Trung-quốc, tức cái gọi là cựu học. Trong một thời gian rất dài, những người học thứ tân học đó nảy ra một đức tin, cho rằng thứ đó rất có thể cứu Trung-quốc. Trừ phái cựu học ra, trong phái tân học không mấy ai tỏ ra nghi ngờ điều đó. Muốn cứu nước, chỉ có duy tân, muốn duy tân, chỉ có học nước ngoài. Lúc đó, về nước ngoài, chỉ có các nước tư bản chủ nghĩa phương Tây là tiến bộ, họ đã xây dựng thành công Nhà nước tư sản hiện đại. Người Nhật học phương Tây có kết quả, người Trung-quốc cũng muốn học người Nhật. Trong con mắt người Trung-quốc lúc đó, Nga là một nước lạc hậu, rất ít người muốn học nước Nga. Đó là tình hình người Trung-quốc học nước ngoài từ những năm 40 thế kỷ XIX đến đầu thế kỷ XX.

Sự xâm lược của chủ nghĩa đế quốc đã đánh tan giấc chiêm bao của người Trung-quốc học phương Tây. Lại quá, tại sao thầy cứ xâm lược học trò? Người Trung-quốc học được của phương Tây không phải là ít, nhưng làm không được, lý

tường cứ không thực hiện được. Nhiều lần phấn đấu, trong đó có cuộc vận động cách mạng Tân-hội quy mô toàn quốc như vậy, cũng đều thất bại. Tình cảnh nước nhà ngày một tồi tệ, hoàn cảnh làm cho người ta không sống nổi. Do đó, tâm trạng hoài nghi nảy sinh, lớn lên và phát triển. Cuộc chiến tranh thế giới thứ nhất đã chấn động cả hoàn cầu. Người Nga đã làm Cách mạng tháng Mười, sáng lập ra Nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới. Nghị lực cách mạng của giai cấp vô sản và nhân dân lao động Nga vĩ đại trước kia ngấm ngầm dưới đất, người nước ngoài không trông thấy, nay dưới sự lãnh đạo của Lê-nin, Sta-lin, đã đột nhiên bùng lên như núi lửa. Người Trung-quốc và toàn thể loài người đã nhìn nước Nga bằng con mắt khác. Lúc bấy giờ và cũng chỉ có tới lúc bấy giờ, từ tư tưởng đến sinh hoạt của người Trung-quốc mới xuất hiện một thời kỳ mới. Người Trung-quốc đã tìm ra được cái chân lý phổ biến tung ra bốn bề đều đúng, tức là chủ nghĩa Mác — Lê-nin. Bộ mặt của Trung-quốc bắt đầu thay đổi.

Nhờ người Nga giới thiệu mà người Trung-quốc tìm được chủ nghĩa Mác. Trước Cách mạng tháng Mười, người Trung-quốc chẳng những không biết Lê-nin và Sta-lin mà cũng không biết Mác, Ăng-ghe-n. Tiếng súng Cách mạng tháng Mười đã đưa chủ nghĩa Mác — Lê-nin đến cho chúng ta. Cách mạng tháng Mười đã giúp cho những người tiên tiến toàn thế giới và Trung-quốc dùng vũ trụ quan của giai cấp vô sản để xem xét vận mệnh nước nhà, để suy xét lại vấn đề của mình. Đi theo con đường của người Nga, đó là kết luận. Năm 1919, ở Trung-quốc nờ ra phong trào Ngũ-tứ. Năm 1921, Đảng Cộng sản Trung-quốc thành lập. Trong lúc tuyệt vọng, ông Tôn Trung-sơn gặp Cách mạng tháng Mười và Đảng Cộng sản Trung-quốc. Ông Tôn Trung-sơn hoan nghênh Cách mạng tháng Mười, hoan nghênh người Nga giúp người Trung-quốc, hoan nghênh Đảng Cộng sản Trung-quốc hợp tác với ông. Ông Tôn Trung-sơn qua đời, Tưởng Giới-thạch lên. Trong

thời gian dài 22 năm, Tưởng Giới-thạch đầy Trung-quốc đến con đường cùng. Trong thời kỳ đó, cuộc chiến tranh thế giới thứ hai chống phát-xít do Liên-xô làm chủ lực đã đánh đổ ba nước đế quốc lớn, hai nước đế quốc lớn đã bị suy yếu trong chiến tranh ; trên thế giới chỉ còn một nước đế quốc lớn là Mỹ không bị tổn thất. Song, trong nước Mỹ khủng hoảng rất trầm trọng. Nó muốn nô dịch toàn thế giới, nó đưa vũ khí giúp Tưởng Giới-thạch giết hàng triệu người Trung-quốc. Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung-quốc, sau khi đánh đuổi đế quốc Nhật, nhân dân Trung-quốc đã tiến hành cuộc chiến tranh giải phóng nhân dân trong ba năm nay và đã giành được thắng lợi cơ bản.

Như vậy là, dưới con mắt của nhân dân Trung-quốc, văn minh tư sản phương Tây cũng như dân chủ tư sản và phương án thành lập nước cộng hòa tư sản, đều phá sản. Dân chủ tư sản nhường chỗ cho dân chủ nhân dân do giai cấp công nhân lãnh đạo. Nước cộng hòa tư sản nhường chỗ cho nước cộng hòa nhân dân. Điều đó đã tạo ra khả năng đi đến chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản, đi đến tiêu diệt giai cấp và thế giới đại đồng bằng con đường nước cộng hòa nhân dân. Ông Khang Hữu-vi có viết quyển *Đại đồng*, nhưng trong đó ông không nói đến và cũng không tìm ra được con đường đi đến đại đồng. Về nước cộng hòa tư sản, nước ngoài đã từng có, nhưng Trung-quốc không thể có, vì Trung-quốc là một nước bị chủ nghĩa đế quốc áp bức. Con đường duy nhất là phải qua nước cộng hòa nhân dân do giai cấp công nhân lãnh đạo.

Tất cả những thứ khác đều đã thử qua, nhưng đều thất bại. Những kẻ từng lưu luyến những thứ khác, người thì đã ngã xuống, người thì đã giác ngộ, người thì đang thay đổi đầu óc. Tình hình phát triển quá mau chóng, thậm chí làm cho rất nhiều người cảm thấy đột ngột, cảm thấy phải bắt đầu học tập lại. Tâm trạng ấy rất dễ hiểu, chúng ta hoan nghênh thái độ thật thà muốn học tập lại ấy.

Sau Cách mạng tháng Mười, đội tiên phong của giai cấp vô sản Trung-quốc đã học chủ nghĩa Mác — Lê-nin, thành lập Đảng Cộng sản Trung-quốc. Tiếp đó đã tiến vào đấu tranh chính trị, xuyên qua những chặng đường quanh co khúc khuỷu, rông rã trong 28 năm, mới giành được thắng lợi cơ bản. Kinh nghiệm tích lũy trong 28 năm cũng như « kinh nghiệm tích lũy trong 40 năm » mà ông Tôn Trung-sơn nói trong bài di chúc lúc ông hấp hối đã đưa đến một kết luận giống nhau, tức là : hiểu sâu sắc rằng muốn đi đến thắng lợi, « phải thức tỉnh dân chúng và liên hiệp với các dân tộc trên thế giới đối đãi bình đẳng với ta, đề cùng nhau phấn đấu ». Vũ trụ quan của ông Tôn Trung-sơn khác vũ trụ quan của chúng ta, mỗi bên đều xuất phát từ lập trường giai cấp khác nhau để xem xét và giải quyết vấn đề, nhưng trong những năm 20 của thế kỷ XX, trong vấn đề đấu tranh chống chủ nghĩa đế quốc như thế nào, ông Tôn Trung-sơn và chúng ta lại đi đến một kết luận căn bản giống nhau.

Ông Tôn Trung-sơn qua đời đã 24 năm rồi. Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung-quốc, lý luận và thực tiễn của cách mạng Trung-quốc đều phát triển rất nhiều, về căn bản đã thay đổi bộ mặt của Trung-quốc. Cho đến nay, nhân dân Trung-quốc đã có được những kinh nghiệm chủ yếu và cơ bản, tức là hai việc này : 1. Ở trong nước thì thức tỉnh dân chúng, điều đó có nghĩa là dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân, đoàn kết giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, giai cấp tiểu tư sản thành thị và giai cấp tư sản dân tộc, lập thành mặt trận thống nhất ở trong nước, và từ đó phát triển đến chỗ xây dựng một Nhà nước chuyên chính dân chủ nhân dân do giai cấp công nhân lãnh đạo, lấy liên minh công nông làm cơ sở². Ở ngoài nước thì liên hiệp với tất cả các dân tộc và phân dân các nước đối đãi bình đẳng với ta đề cùng nhau phấn đấu. Như thế tức là liên hiệp với Liên-xô, liên hiệp với

các nước dân chủ nhân dân, liên hiệp với giai cấp vô sản và đông đảo nhân dân các nước khác, lập thành mặt trận thống nhất quốc tế.

« Các anh ngã về một phía ». Đúng là như vậy. Ngã về một phía, đó là kinh nghiệm 40 năm của ông Tôn Trung-sơn và kinh nghiệm 28 năm của Đảng Cộng sản dạy cho chúng ta. Chúng ta hiểu sâu sắc rằng muốn thắng lợi và giữ vững thắng lợi thì nhất thiết phải ngã về một phía. Kinh nghiệm tích lũy trong 40 năm và trong 28 năm cho thấy người Trung-quốc không ngã về phía chủ nghĩa đế quốc thì phải ngã về phía chủ nghĩa xã hội, tuyệt đối không có cách nào khác. Bắt cả hai tay là không được, không có con đường thứ ba. Chúng ta phản đối bè lũ phản động Tưởng Giới-thạch ngã về phía chủ nghĩa đế quốc, chúng ta cũng phản đối ảo tưởng về con đường thứ ba.

« Các anh rất quá khích ». Điều chúng ta nói là đề đối phó với bọn phản động trong nước và ngoài nước, tức là bọn đế quốc và lũ chó săn của chúng, chứ không phải nói đề đối phó với người nào khác cả. Đối với chúng không có vấn đề khiêu khích hay không khiêu khích, khiêu khích hay không cũng thế, vì chúng là bọn phản động. Vạch rõ ranh giới giữa bọn phản động với phái cách mạng, lột trần những mưu gian kế độc của bọn chúng, nâng cao cảnh giác và sự chú ý trong nội bộ phái cách mạng, tăng thêm chí khí của mình, diệt oai phong của địch, như thế mới cô lập được địch, đánh thắng chúng, hoặc thay thế chúng. Trước mặt lũ thú dữ, không được tỏ ra chút gì sợ sệt. Chúng ta phải học Võ Tòng⁵ trên đỉnh núi Cảnh-dương. Trong con mắt Võ Tòng thì với con hồ trên núi Cảnh-dương, có khiêu khích nó hay không cũng thế, chung quy nó vẫn muốn ăn thịt người. Hoặc là đánh chết hồ, hoặc là đề hồ thịt mình, trong hai cái đó phải chọn một.

« Chúng ta muốn buôn bán ». Điều đó hoàn toàn đúng, buôn bán là việc phải làm. Chúng ta chỉ chống bọn phản động trong nước và ngoài nước ngăn trở việc buôn bán của chúng ta, ngoài ra không chống một người nào khác. Cần phải biết rằng : chính bọn đế quốc và bọn phản động Tưởng Giới-thạch, chó săn của chúng chứ không phải ai khác, đang ngăn trở chúng ta buôn bán với nước ngoài và kiến lập quan hệ ngoại giao với nước ngoài. Đoàn kết tất cả các lực lượng trong nước và ngoài nước để đánh tan bọn phản động trong và ngoài nước, thì chúng ta sẽ có thể buôn bán, có thể kiến lập quan hệ ngoại giao với tất cả các nước trên cơ sở bình đẳng, hai bên cùng có lợi và tôn trọng chủ quyền lãnh thổ của nhau.

« Không cần sự giúp đỡ của quốc tế, cũng thắng lợi được ». Đó là một tư tưởng sai lầm. Trong thời đại chủ nghĩa đế quốc còn tồn tại, nếu không có sự giúp đỡ bằng cách này hay cách khác của lực lượng cách mạng quốc tế, thì bất kỳ cuộc cách mạng nhân dân chân chính của nước nào cũng không thể thắng lợi được. Mà có thắng lợi, cũng không giữ vững được. Cuộc Cách mạng tháng Mười vĩ đại thắng lợi và đứng vững được là như vậy. Từ lâu, Lê-nin và Sta-lin đã dạy chúng ta điều đó. Chiến tranh thế giới thứ hai đánh đổ ba nước đế quốc chủ nghĩa và dựng lên các nước dân chủ nhân dân, cũng như vậy. Hiện tại và tương lai của nước Trung-hoa nhân dân cũng như vậy. Mọi người thử nghĩ xem : nếu không có Liên-xô, nếu chiến tranh thế giới thứ hai chống phát-xít không thắng lợi, nếu không đánh đổ được đế quốc Nhật, nếu không có các nước dân chủ nhân dân ra đời, nếu không có các dân tộc bị áp bức ở phương Đông vùng lên đấu tranh, nếu không có cuộc đấu tranh của đông đảo nhân dân các nước tư bản chủ nghĩa như Mỹ, Anh, Pháp, Đức, Ý, Nhật, v.v., chống lại bọn phản động thống trị họ, nếu không có tất cả những điều đó thì không biết thế lực phản động quốc tế đè lên đầu chúng ta còn nặng gấp mấy bây giờ. Trong tình hình

ấy, chúng ta có thắng lợi được không? Hiên nhiên là không được. Dù có thắng lợi mà muốn giữ vững cũng không được. Về điều đó, nhân dân Trung-quốc đã có nhiều kinh nghiệm lắm rồi. Câu : phải liên hiệp các lực lượng cách mạng quốc tế mà ông Tôn Trung-sơn đã nói lúc ông hấp hối đã sớm phản ánh kinh nghiệm ấy.

« Chúng ta cần chính phủ Anh và Mỹ giúp đỡ ». Giờ đây, đó cũng là một cách nghĩ ấu trĩ. Bọn thống trị ở Anh và Mỹ hiện nay vẫn là bọn đế quốc, có thể nào chúng lại giúp cho một Nhà nước nhân dân ư? Chúng ta buôn bán với các nước ấy, và giả thử, sau này những nước ấy chịu cho chúng ta vay tiền với điều kiện hai bên cùng có lợi, thì đó là vì sao? Đó là vì bọn tư bản các nước ấy muốn kiếm tiền, bọn chủ ngân hàng muốn kiếm lãi, để cứu vãn khủng hoảng của chính chúng, chứ không phải muốn giúp đỡ gì nhân dân Trung-quốc. Đảng Cộng sản và các đảng phái tiến bộ trong các nước đó đang thúc đẩy chính phủ của họ buôn bán và kiến lập quan hệ ngoại giao với chúng ta. Đây mới là thiện chí, mới là giúp đỡ. Nó khác hẳn hành vi của giai cấp tư sản trong các nước ấy. Suốt đời, ông Tôn Trung-sơn đã bao lần kêu gọi các nước tư bản chủ nghĩa giúp đỡ, kết quả đã chẳng được gì lại còn bị đá kích thậm tệ. Cả đời ông Tôn Trung-sơn chỉ có một lần được sự giúp đỡ của quốc tế, đó là sự giúp đỡ của Liên-xô. Xin độc giả hãy đọc lời di chúc của ông Tôn, trong đó ông thành khẩn căn dặn mọi người đừng có ngược mắt trông chờ các nước đế quốc chủ nghĩa giúp đỡ, mà phải « liên hiệp với các dân tộc trên thế giới đối đãi bình đẳng với ta ». Ông Tôn đã có kinh nghiệm, ông đã chịu thiệt, đã mắc lừa. Chúng ta phải nhớ lời ông, đừng đề mắc lừa một lần nữa. Trên quốc tế, chúng ta ở về phía mặt trận chống chủ nghĩa đế quốc do Liên-xô đứng đầu. Tình hữu nghị và sự giúp đỡ chân thành chỉ có thể tìm ở phía ấy, chứ không thể tìm được ở phía mặt trận đế quốc chủ nghĩa.

« Các anh độc tài ». Thừa các ngài đáng yêu, các ngài nói đúng, chúng tôi chính là như vậy. Mấy chục năm kinh nghiệm của nhân dân Trung-quốc đều bảo chúng tôi thực hành chuyên chính dân chủ nhân dân, hay gọi là độc tài dân chủ nhân dân cũng vậy, tức là tước đoạt quyền phát ngôn của bọn phản động mà chỉ để cho nhân dân có quyền đó.

Nhân dân là ai? Ở Trung-quốc, trong giai đoạn hiện nay, đó là giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, giai cấp tiểu tư sản thành thị và giai cấp tư sản dân tộc. Dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân và Đảng Cộng sản, các giai cấp ấy đoàn kết lại, tổ chức ra Nhà nước của mình, bầu ra chính phủ của mình, thực hành chuyên chính, thực hành độc tài với bọn chó săn của chủ nghĩa đế quốc, tức là giai cấp địa chủ và giai cấp tư sản quan liêu cùng bọn phản động Quốc dân đảng đại biểu cho những giai cấp ấy và tay sai của chúng, áp bức chúng, chỉ cho chúng vào khuôn vào phép, không cho chúng nói bậy, làm càn. Nếu chúng nói bậy, làm càn thì cấm ngay, trị ngay. Trái lại, đối với nội bộ nhân dân thì thực hành chế độ dân chủ, nhân dân có quyền tự do ngôn luận, tự do hội họp, tự do tổ chức, v.v. Quyền bầu cử, chỉ dành cho nhân dân, không dành cho bọn phản động. Hai mặt ấy, mặt dân chủ đối với nội bộ nhân dân và mặt chuyên chính đối với bọn phản động kết hợp lại, tức là chuyên chính dân chủ nhân dân.

Vì sao phải làm như thế? mọi người đều rất rõ không làm như thế, cách mạng sẽ thất bại, nhân dân sẽ lầm than, nước nhà sẽ diệt vong.

« Không phải các anh muốn tiêu diệt quyền lực Nhà nước sao? » Chúng tôi muốn, nhưng hiện nay chúng tôi chưa muốn, hiện nay chúng tôi chưa có thể muốn. Vì sao vậy? Chủ nghĩa đế quốc vẫn còn, trong nước bọn phản động vẫn còn, trong nước giai cấp vẫn còn. Nhiệm vụ hiện nay của chúng ta là phải làm cho bộ máy Nhà nước nhân dân mạnh lên, chủ yếu

là quân đội nhân dân, cảnh sát nhân dân và tòa án nhân dân, đề cùng cố quốc phòng và bảo vệ lợi ích của nhân dân. Đây là điều kiện khiến cho Trung-quốc dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân và Đảng Cộng sản, có khả năng vững bước tiến từ một nước nông nghiệp lên một nước công nghiệp, từ xã hội dân chủ mới lên xã hội xã hội chủ nghĩa và xã hội cộng sản chủ nghĩa, tiêu diệt giai cấp và thực hiện đại đồng. Bộ máy Nhà nước như quân đội, cảnh sát, tòa án, v.v., là công cụ của giai cấp này đề áp bức giai cấp khác. Đối với giai cấp đối địch, nó là công cụ đề áp bức, nó là bạo lực, chứ không phải là cái gì « nhân từ ». « Các anh bắt nhân ». Đúng là như vậy. Đối với bọn phản động và những hành vi phản động của giai cấp phản động, chúng tôi quyết không thi hành chính sách nhân từ. Chúng tôi chỉ thi hành chính sách nhân từ trong nhân dân, chứ không nhân từ với bọn phản động nằm ngoài nhân dân và với những hành vi phản động của giai cấp phản động.

Nhà nước của nhân dân là đề bảo hộ nhân dân. Có Nhà nước nhân dân thì nhân dân mới có thể, trong phạm vi cả nước và trên quy mô toàn thể, dùng phương pháp dân chủ đề giáo dục mình và cải tạo mình, khiến mình thoát khỏi ảnh hưởng của bọn phản động trong và ngoài nước (hiện nay ảnh hưởng này vẫn còn rất lớn và sẽ còn tồn tại trong một thời kỳ dài, không thể nhanh chóng tiêu diệt nó), sửa đổi những tập quán xấu và tư tưởng xấu của xã hội cũ, không để mình đi vào con đường lầm lạc của bọn phản động chỉ dẫn và tiếp tục tiến lên, đi tới xã hội xã hội chủ nghĩa và xã hội cộng sản chủ nghĩa.

Về phương diện này, phương pháp mà chúng ta sử dụng, là phương pháp dân chủ, tức phương pháp thuyết phục chứ không phải phương pháp cưỡng bức. Nếu nhân dân phạm pháp thì cũng phải phạt, cũng phải giam, cũng phải xử tử,

nhưng đó là một số trường hợp cá biệt, khác hẳn về nguyên tắc với sự chuyên chính của một giai cấp đối với giai cấp phản động.

Đối với những người trong giai cấp phản động và phe phản động, sau khi chính quyền của chúng đã bị lật đổ, miễn là chúng không làm phản, không phá hoại, không quấy rối thì cũng cho chúng ruộng đất, cho chúng việc làm, để chúng sống, và chúng tự cải tạo trong lao động thành những người mới. Nếu chúng không muốn lao động, Nhà nước nhân dân sẽ bắt chúng lao động. Chúng ta cũng tuyên truyền giáo dục chúng một cách rất tận tâm, rất đầy đủ như chúng ta đã làm với bọn quan quân bị chúng ta bắt làm tù binh. Đó cũng có thể nói là « chính sách nhân từ » rồi, nhưng đó chỉ là những cái mà chúng ta bắt buộc những người vốn thuộc giai cấp đối địch phải làm, không thể so sánh với công tác tự giáo dục mà chúng ta tiến hành trong nội bộ nhân dân cách mạng.

Chỉ có Nhà nước chuyên chính dân chủ nhân dân do Đảng Cộng sản lãnh đạo mới có thể cải tạo được giai cấp phản động. Khi công tác ấy làm xong rồi, thì những giai cấp bóc lột chủ yếu ở Trung-quốc — giai cấp địa chủ và giai cấp tư sản quan liêu, tức giai cấp tư sản lũng đoạn, bị tiêu diệt nốt. Chỉ còn lại giai cấp tư sản dân tộc. Trong giai đoạn này, có thể giáo dục nhiều người trong giai cấp ấy một cách thích hợp. Đến sau này khi thực hiện chủ nghĩa xã hội tức là tiến hành quốc hữu hóa những xí nghiệp của tư nhân, lại phải đẩy việc giáo dục và cải tạo họ lên một bước nữa. Nhân dân đã có trong tay bộ máy Nhà nước to lớn. Không sợ giai cấp tư sản dân tộc làm phản.

Vấn đề quan trọng là giáo dục nông dân. Kinh tế của nông dân thì phân tán, theo kinh nghiệm Liên-xô, phải có thời gian rất lâu và công tác cần thận mới có thể xã hội hóa nông nghiệp. Không xã hội hóa nông nghiệp thì không thể có được chủ nghĩa xã hội toàn diện vững chắc. Bước đi của việc xã

hội hóa nông nghiệp phải thích ứng với sự phát triển của công nghiệp hùng mạnh do xí nghiệp quốc doanh⁶ làm chủ thể. Nhà nước chuyên chính dân chủ nhân dân phải giải quyết vấn đề công nghiệp hóa nước nhà có từng bước. Trong bài này không chú ý nói nhiều về kinh tế, cho nên không nói kỹ vấn đề này.

Năm 1924, Đại hội đại biểu lần thứ nhất của Quốc dân đảng do ông Tôn Trung-sơn đích thân lãnh đạo, có người cộng sản tham dự, đã thông qua một bản Tuyên ngôn nổi tiếng. Bản Tuyên ngôn có đoạn viết : « Cái gọi là chế độ dân quyền ở các nước cận đại thường là do giai cấp tư sản nắm hết, biến thành công cụ để áp bức bình dân. Chủ nghĩa dân quyền của Quốc dân đảng là của chung của bình dân, chứ không phải của riêng của một ít người ». Trừ vấn đề ai lãnh đạo ai, còn đứng về cương lĩnh chính trị chung mà nói, thì chủ nghĩa dân quyền nói trong tuyên ngôn đó phù hợp với chủ nghĩa dân chủ nhân dân hay chủ nghĩa dân chủ mới mà chúng ta đã nói. Chế độ Nhà nước chỉ là của chung của bình dân, chứ không phải là của riêng của giai cấp tư sản, nếu thêm vào đó sự lãnh đạo của giai cấp công nhân thì chế độ Nhà nước đó là chế độ Nhà nước chuyên chính dân chủ nhân dân.

Tưởng Giới-thạch phản bội ông Tôn Trung-sơn, y dùng chuyên chính của giai cấp tư sản quan liêu và giai cấp địa chủ làm công cụ áp bức bình dân Trung-quốc. Chuyên chính phản cách mạng ấy đã thực hành 22 năm rồi, đến nay mới bị bình dân Trung-quốc do chúng ta lãnh đạo đánh đổ.

Bọn phản động nước ngoài chửi chúng ta là « độc tài » hoặc « cực quyền », thì chính chúng lại là những kẻ độc tài và cực quyền. Chúng đã thực hành chế độ độc tài của một giai cấp, chế độ cực quyền của một giai cấp — giai cấp tư sản, đối với giai cấp vô sản và các tầng lớp khác trong nhân dân. Giai cấp tư sản các nước cận đại áp bức bình dân mà

ông Tôn Trung-sơn đã nói, chính là bọn đó. Lối độc tài phản cách mạng của Tưởng Giới-thạch cũng là học được ở bọn phản động đó.

Đời nhà Tống, có một nhà triết học là ông Chu Hy viết nhiều sách, nói nhiều lời mà mọi người đều quên hết, nhưng có một câu người ta còn nhớ, đó là : « Lấy gậy ông đập lưng ông »*7. Chúng ta cũng làm như vậy, tức là lấy gậy của chủ nghĩa đế quốc và bọn phản động Tưởng Giới-thạch chỏ sấn của chúng đập vào lưng chủ nghĩa đế quốc và bọn phản động Tưởng Giới-thạch chỏ sấn của chúng. Chỉ có thể thôi, không có gì khác cả.

Chuyên chính cách mạng và chuyên chính phản cách mạng, tính chất khác hẳn nhau, nhưng chuyên chính cách mạng là học ở chuyên chính phản cách mạng. Việc học tập đó rất quan trọng. Nếu nhân dân cách mạng không học được phương pháp thống trị đối với giai cấp phản cách mạng thì họ sẽ không giữ được chính quyền, chính quyền của họ sẽ bị bọn phản động trong và ngoài nước lật đổ, bọn phản động trong và ngoài nước sẽ được phục hồi ở Trung-quốc, nhân dân cách mạng sẽ nguy khốn.

Nền tảng của chuyên chính dân chủ nhân dân là sự liên minh giữa giai cấp công nhân, giai cấp nông dân và giai cấp tiểu tư sản thành thị, chủ yếu là sự liên minh giữa công nhân và nông dân, vì hai giai cấp này chiếm từ 80 đến 90 phần trăm nhân khẩu ở Trung-quốc. Lực lượng đánh đổ đế quốc và bọn phản động Quốc dân đảng, chủ yếu là lực lượng của hai giai cấp này. Sự liên minh giữa hai giai cấp này cũng là chỗ dựa chủ yếu để tiến từ chủ nghĩa dân chủ mới lên chủ nghĩa xã hội.

Chuyên chính dân chủ nhân dân cần có sự lãnh đạo của giai cấp công nhân. Vì chỉ có giai cấp công nhân mới nhìn xa

* Nguyên văn : « Túc dĩ kỳ nhân chi đạo, hoàn trị kỳ nhân chi thân », (N.D.).

thấy rộng, chí công vô tư, giàu tính cách mạng triệt để nhất. Toàn bộ lịch sử cách mạng đã chứng tỏ không có sự lãnh đạo của giai cấp công nhân, cách mạng sẽ thất bại, có sự lãnh đạo của giai cấp công nhân, cách mạng nhất định thắng lợi. Trong thời đại đế quốc chủ nghĩa, bất kỳ giai cấp nào khác ở bất kỳ nước nào, cũng không thể lãnh đạo một cuộc cách mạng chân chính đến thắng lợi. Giai cấp tiểu tư sản và giai cấp tư sản dân tộc ở Trung-quốc đã từng nhiều lần lãnh đạo cách mạng, nhưng đều thất bại. Đây là một bằng chứng.

Trong giai đoạn hiện nay, giai cấp tư sản dân tộc có tầm quan trọng rất lớn. Bên cạnh chúng ta còn có chủ nghĩa đế quốc, chúng là những kẻ địch rất hung ác. Tỷ trọng của công nghiệp hiện đại ở Trung-quốc trong toàn bộ nền kinh tế quốc dân còn rất nhỏ. Hiện nay không có những số liệu chắc chắn, nhưng phỏng tính theo một số tài liệu thì trước cuộc chiến tranh chống Nhật, giá trị sản lượng công nghiệp hiện đại chỉ chiếm khoảng 10 phần trăm giá trị tổng sản lượng nền kinh tế quốc dân cả nước. Để đối phó với sự áp bức của chủ nghĩa đế quốc, để nâng lên một bước địa vị kinh tế lạc hậu, Trung-quốc cần phải lợi dụng mọi nhân tố tư bản chủ nghĩa ở thành thị và nông thôn có lợi chứ không có hại cho quốc kế dân sinh, đoàn kết giai cấp tư sản dân tộc, cùng nhau phấn đấu. Phương châm hiện nay của chúng ta là hạn chế chủ nghĩa tư bản, chứ không phải là tiêu diệt chủ nghĩa tư bản. Nhưng giai cấp tư sản dân tộc không thể là người lãnh đạo cách mạng, cũng không nên chiếm địa vị chủ chốt trong chính quyền Nhà nước. Sở dĩ giai cấp tư sản dân tộc không thể là người lãnh đạo cách mạng và không nên chiếm địa vị chủ chốt trong chính quyền Nhà nước là vì địa vị xã hội và kinh tế của họ đã quy định tính yếu hèn của họ, họ thiếu sự nhìn xa thấy rộng, thiếu dũng khí, và trong bọn họ nhiều người lại sợ nhân dân.

Ông Tôn Trung-sơn chủ trương « thức tỉnh dân chúng », hay là « giúp đỡ công nông ». Nhưng ai « thức tỉnh » và « giúp đỡ » ? Ý ông Tôn Trung-sơn muốn nói là giai cấp tiểu tư sản và giai cấp tư sản dân tộc. Song trên thực tế, đã không làm được. 40 năm cách mạng của ông Tôn Trung-sơn đã bị thất bại, đó là vì sao ? Trong thời đại đế quốc chủ nghĩa, giai cấp tiểu tư sản và giai cấp tư sản dân tộc không thể lãnh đạo cuộc cách mạng chân chính nào đến thắng lợi, nguyên nhân là ở đó.

28 năm của chúng ta khác hẳn thế. Chúng ta có rất nhiều kinh nghiệm quý báu. Một đảng có kỷ luật, vũ trang bằng lý luận Mác — Lê-nin, thi hành phương pháp tự phê bình, liên hệ với quần chúng nhân dân. Một quân đội do một đảng như vậy lãnh đạo. Một mặt trận thống nhất gồm các giai cấp cách mạng và các phái cách mạng do một đảng như vậy lãnh đạo. Ba điều đó là những vũ khí chủ yếu của chúng ta để chiến thắng kẻ thù. Đây là những điều chúng ta khác với những bậc đi trước chúng ta. Dựa vào ba điều đó, chúng ta đã giành được những thắng lợi cơ bản. Chúng ta đã trải qua những chặng đường quanh co. Chúng ta đã từng đấu tranh chống những khuynh hướng cơ hội chủ nghĩa hữu và « tả » khuynh trong Đảng. Hễ lúc nào phạm sai lầm nghiêm trọng trong ba điều đó, cách mạng sẽ lao đao. Sai lầm và lao đao đã giáo dục chúng ta, khiến chúng ta khôn hơn, công việc của chúng ta làm được khá hơn đôi chút. Bất kỳ chính đảng nào, bất kỳ người nào cũng khó tránh khỏi sai lầm ; chúng ta yêu cầu bớt phạm sai lầm, khi đã sai lầm thì yêu cầu sửa chữa, sửa chữa càng mau chóng, càng triệt để thì càng tốt.

Tổng kết kinh nghiệm của chúng ta và tập trung lại một điểm, ấy là chuyên chính dân chủ nhân dân do giai cấp công nhân (qua Đảng Cộng sản) lãnh đạo, lấy liên minh công nông làm cơ sở. Nền chuyên chính này phải đoàn kết nhất trí với lực lượng cách mạng quốc tế. Đó là công thức của chúng ta, đó là kinh nghiệm chủ yếu của chúng ta, đó là cương lĩnh chủ yếu của chúng ta.

28 năm của Đảng là một thời kỳ dài, chúng ta mới làm được vền vền có một việc, tức là đã giành được thắng lợi cơ bản trong chiến tranh cách mạng. Đó là điều đáng mừng, vì đó là thắng lợi của nhân dân, vì đó là thắng lợi của một nước lớn như Trung-quốc. Song, công việc của chúng ta còn rất nhiều. Lấy việc đi đường làm ví dụ, những công việc mà ta đã làm trước đây chẳng qua là bước đầu trong cuộc vận lý trường chinh. Chúng ta còn phải tiêu diệt nốt bọn địch còn sót lại. Nhiệm vụ quan trọng — xây dựng kinh tế, đang đặt ra trước mắt chúng ta. Trong những cái chúng ta thông thạo, có một số sắp sửa bị bỏ xó. Còn những cái chúng ta không thông thạo thì lại đang bắt buộc chúng ta phải làm. Đó là khó khăn. Bọn đế quốc chắc mẫm rằng chúng ta không biết làm kinh tế, chúng đứng xem, đợi chúng ta thất bại.

Chúng ta nhất định phải khắc phục khó khăn, nhất định phải học thạo những việc chúng ta không biết. Chúng ta phải học tất cả những người thông thạo về kinh tế (bất kỳ họ là ai). Phải tôn họ làm thầy, cung kính họ mà học, thật thà học. Không biết là không biết, đừng giả bộ là biết. Chớ lên mặt quan liêu. Lăn xả vào mà học, mấy tháng, một năm, hai năm, ba năm, năm năm, cuối cùng thế nào cũng học được. Lúc đầu những người cộng sản Liên-xô cũng có một số không thông thạo mấy về kinh tế, bọn đế quốc cũng đã từng chờ đợi họ thất bại. Nhưng Đảng Cộng sản Liên-xô đã thắng, dưới sự lãnh đạo của Lê-nin và Sta-lin, họ chẳng những biết làm cách mạng mà cũng biết xây dựng. Họ đã xây dựng lên một nước xã hội chủ nghĩa vĩ đại, huy hoàng xán lạn. Đảng Cộng sản Liên-xô là người thầy tốt nhất của chúng ta, chúng ta cần phải học tập Đảng Cộng sản Liên-xô. Tình hình thế giới và trong nước đều có lợi cho chúng ta, chúng ta hoàn toàn có thể dựa vào vũ khí chuyên chính dân chủ nhân dân, đoàn kết mọi người trong nước trừ bọn phản động, vững bước tiến tới mục đích.

CHÚ THÍCH

1. Xem chương 2 quyền *Bệnh ấu trĩ "tả" khuynh trong phong trào cộng sản*. Trong chương này, Lê-nin viết : « Trong chừng một nửa thế kỷ, vào khoảng từ 1840 đến 1890, ở Nga, dưới ách thống trị dã man, phản động chưa từng có của Nga hoàng, tư tưởng tiên phong đã khao khát tìm cho ra một lý luận cách mạng đúng đắn, bằng cách luôn luôn theo dõi, với một tinh thần hăng hái và với một sự chú tâm lạ thường, từng « phát minh mới nhất » của châu Âu và châu Mỹ về vấn đề này. Thật ra, chủ nghĩa Mác, lý luận cách mạng đúng đắn duy nhất, nước Nga đã phải trải qua một nửa thế kỷ đau khổ và hy sinh ghê gớm, anh dũng cách mạng vô song, phát huy nghị lực chưa từng có, quên mình trong việc tìm tòi và nghiên cứu, một nửa thế kỷ trải qua những kinh nghiệm thực tiễn, những thất vọng, trải qua sự khảo nghiệm, liên hệ với kinh nghiệm của châu Âu, mới có được lý luận đó* ».

2. Khang Hữu-vi (1858—1927) là người Nam-hải, Quảng-dông. Năm 1894, Trung-quốc bị đế quốc Nhật đánh bại ; năm 1895, ông lãnh đạo 1.300 người đi thi khoa cử ở Bắc-kinh ký tên vào cuốn *Vạn ngôn* trình lên vua Quang Tự yêu cầu « sửa đổi hiến pháp đề duy tân », yêu cầu sửa đổi chế độ quân chủ chuyên chế thành chế độ quân chủ lập hiến. Năm 1898, vua Quang Tự bổ nhiệm ông và Đàm Tự-đồng, Lương Khải-siêu v.v., tham dự chính sự, thử sửa đổi hiến pháp. Về sau, đại biểu của phái bảo thủ là Thái hậu Từ Hy lại nắm chính quyền, phong trào duy tân bị thất bại. Khang Hữu-vi và Lương Khải-siêu trốn ra nước ngoài tổ chức ra Đảng bảo hoàng, đối lập với phái cách mạng của giai cấp tư sản và giai cấp tiểu tư sản do ông Tôn Trung-sơn đại biểu, trở thành một phái chính trị phản động. Trước tác của Khang Hữu-vi gồm có : *Tân học nguy kinh khảo*, *Không tử cải chế khảo*, *Đại đồng thư*, v.v.

3. Nghiêm Phục (1853—1921) là người Mân-hầu, Phúc-kiến, đã từng học tại trường hải quân Anh. Sau cuộc chiến tranh Trung—Nhật 1894, chủ trương quân chủ lập hiến, sửa đổi hiến pháp đề duy tân. Đã từng dịch *Thiên diễn luận* của Héc-sli, *Của cải đầu tiên* của A-đam Smit, *Danh học* của Mi-lơ và *Tinh thần pháp luật* của Mông-te-ski-ơ, v.v., truyền bá tư tưởng của giai cấp tư sản châu Âu.

4. Xem chú thích 17 của bài *Bàn về chủ nghĩa dân chủ mới* trong *Mao Trạch-đông tuyển tập*, tập II.

5. Võ Tòng là một anh hùng trong *Thủy hử*, cuốn tiểu thuyết nổi tiếng của Trung-quốc, chuyện Võ Tòng đánh hổ trên núi Cảnh-dương được lưu truyền rất rộng trong dân gian.

* Lê-nin : *Tuyển tập*, tiếng Việt, Nhà xuất bản Sự thật, 1959, q. II, ph. II, tr. 320. (N.D.).

6. Về vấn đề quan hệ giữa xã hội hóa nông nghiệp và công nghiệp hóa nước nhà, xem phần thứ 7 và thứ 8 trong bản báo cáo *Về vấn đề hợp tác hóa nông nghiệp* của đồng chí Mao Trạch-dông đọc ngày 31 tháng Bảy 1955 ở hội nghị các bí thư tỉnh ủy, thị ủy và khu ủy của Đảng Cộng sản Trung-quốc. Trong bản báo cáo này, đồng chí Mao Trạch-dông căn cứ vào kinh nghiệm của Liên-xô và thực tiễn của nước ta đã phát triển lớn lao vấn đề phải làm cho bước đi của việc xã hội hóa nông nghiệp thích ứng với bước đi của việc công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa.

7. Đây là lời của Chu Hy ở chương 13 cuốn *Trung dung*.